

IEDZĪVOTĀJU SOCIĀLI DEMOGRĀFISKĀ PROFILA IZMAIŅAS RĪGĀ UN TĀS IEKŠPILSĒTĀ

Sindija Balode

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
ĢEOGRĀFIJAS UN
ZEMES ZINĀTŅU
FAKULTĀTE

81. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2023

21/04/2023

- VPP-LETONIKA-2021/ 4-0002
- "LU doktorantūras kapacitātes stiprināšana jaunā doktorantūras modeļa ietvarā" Nr. 8.2.2.0/20/I/006

MĒRĶIS

noteikt to, kā Rīgas apkaimēs mainīties iedzīvotāju sociāli demogrāfiskais statuss posmā no 2011. līdz 2021. gadam

- › zinātniskās literatūras par Rīgu pārskats
- › iedzīvotāju sastāvu raksturojošo CSB datu statistiskā analīze apkaimju līmenī
- › datu attēlošana kartēs

LITERATŪRAS PĀRSKATS

SITUĀCIJA RĪGĀ LĪDZ 2010. GADAM

- › **Iedzīvotāju skaits samazinās**, īpaši izteikti Rīgas vēsturiskajā centrā, vienīgā augošā iekšpilsētas apkaime – Skanste (Krūmiņš et al 2019)
- › Iekšpilsētas iedzīvotājiem **augstāks sociālekonomiskais statuss** (Krišjāne & Bērziņš 2014)
- › **Aug iekšpilsētas pievilcība**, vienlaikus novērojama **neapmierinātība** ar mājokļiem un publisko (ār)telpu (Treija et al 2020; Šolks 2013)
- › **Zema sociālekonomiskā iedzīvotāju segregācija**, bet gaidāms tās pieaugums; **fragmentēta ģentrifikācija**; mājokļu stāvokļa pasliktināšanās; mājokļu attīstības projekti mērķēti uz augstus ienākumus saņemošajiem (Hess et al 2018; Musterd et al 2016; Sechi et al 2022; Treija et al 2020; Krišjāne & Bērziņš 2014)
- › Reurbanizāciju kavējoši faktori – **suburbanizācija, kā arī nelabvēlīga sociālā vide**, kas ir salīdzinoši mazsvarīga gados jaunažiem iedzīvotājiem (Šolks 2010; Sechi et al 2019; Krūmiņš et al, 2018)

REZULTĀTI

IZGLĪTĪBA | ATALGOJUMS | VECUMS | IEKŠPILSĒTA

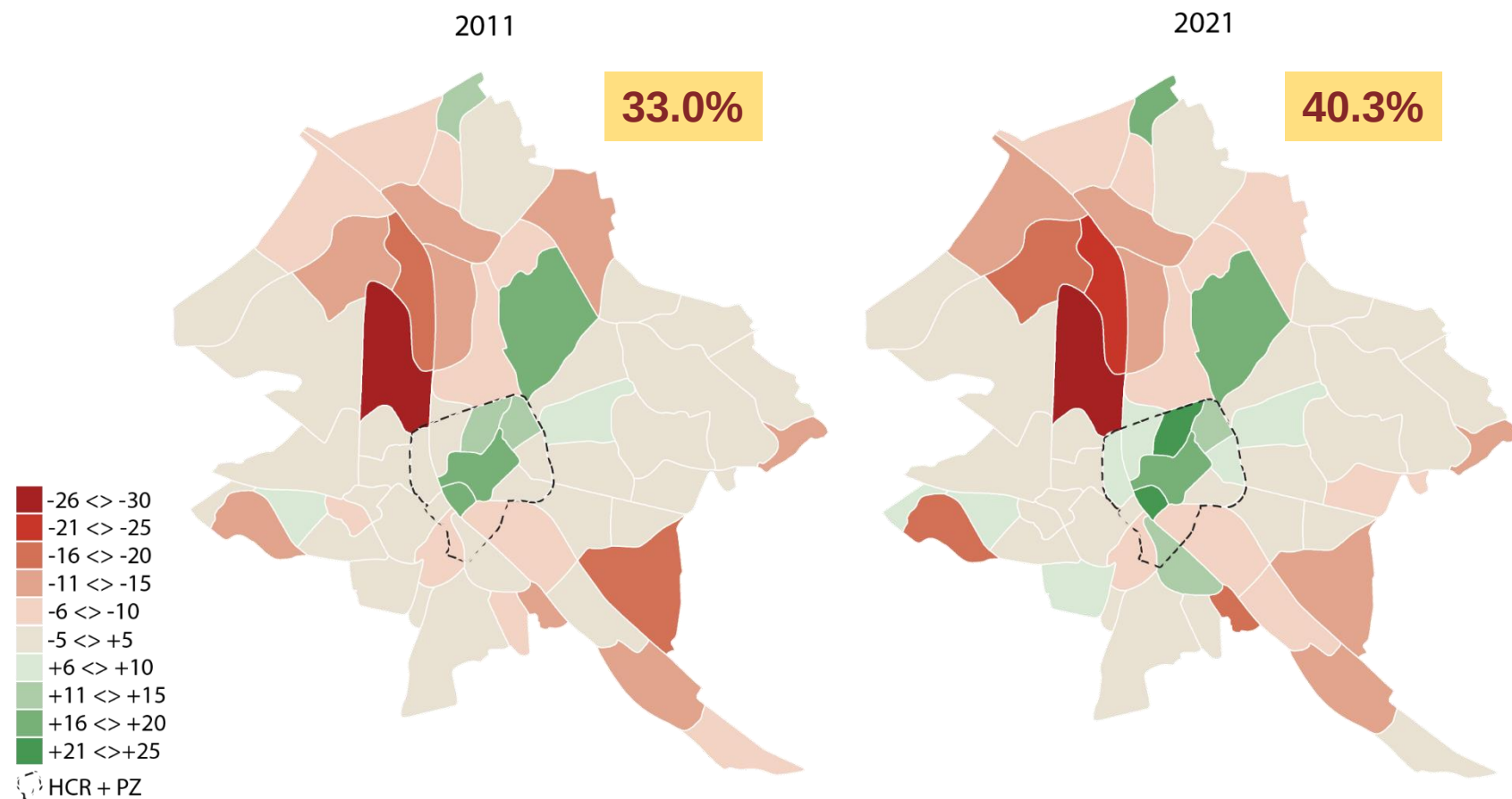
- VPP-LETONIKA-2021/ 4-0002
- "LU doktorantūras kapacitātes stiprināšana jaunā doktorantūras modeļa ietvarā" Nr. 8.2.2.0/20/I/006

IZGLĪTĪBA

18 GADUS SASNIEGUŠO IEDZĪVOTĀJU AR AUGSTĀKO IZGLĪTĪBU ĪPATSVARŠ

variācija no vidējā līmeņa pilsētā

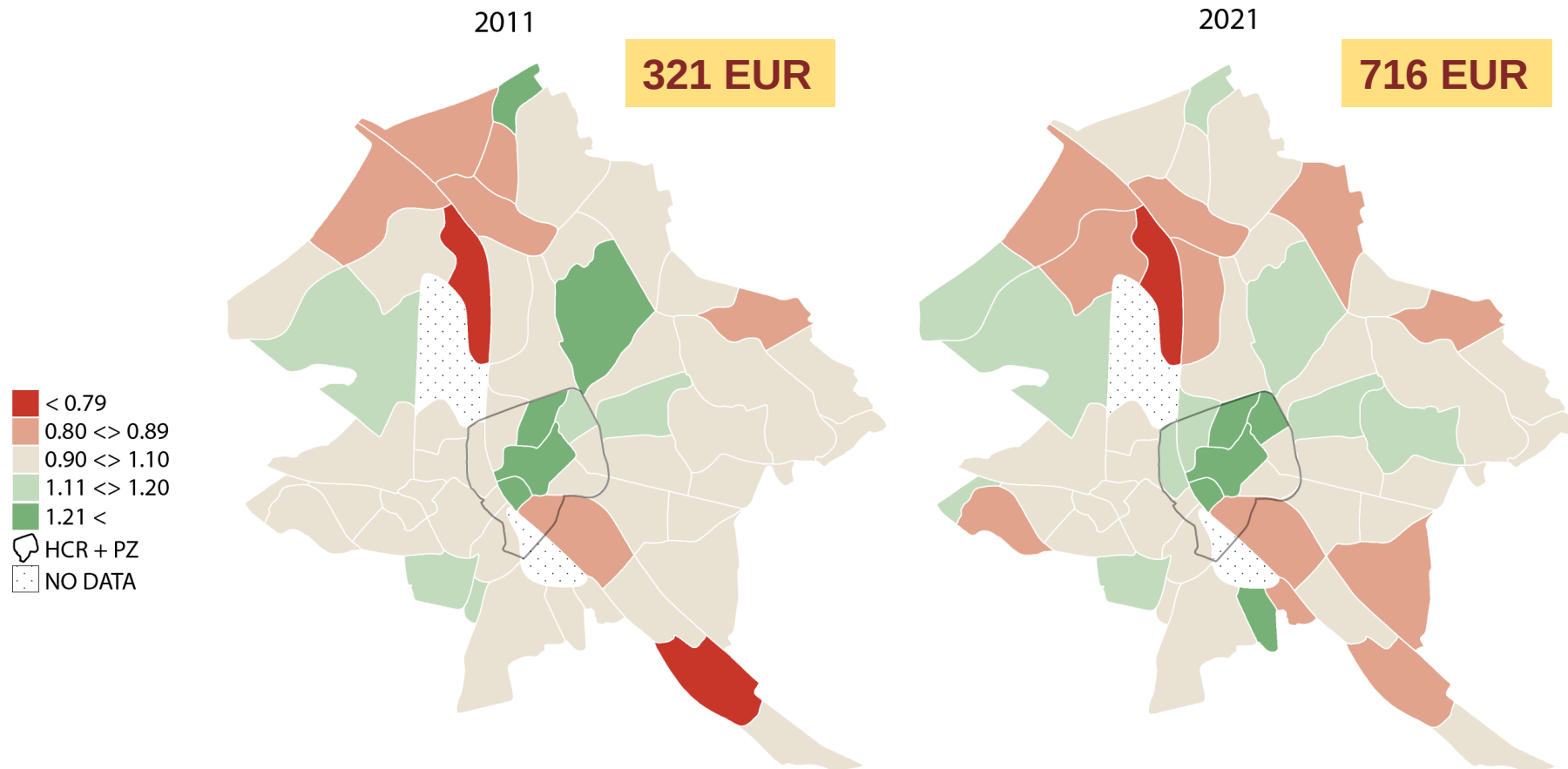
- › Kopumā **audzis** īpatsvars
- › Līdzīgas telpiskā izvietojuma iezīmes ārpusē, bet **augusi plaša** starp iekšpilsētu un ārpusē
- › Iekšpilsētas iedzīvotāji – lielākoties virs vidējā līmeņa

ATALGOJUMA LĪMENIS

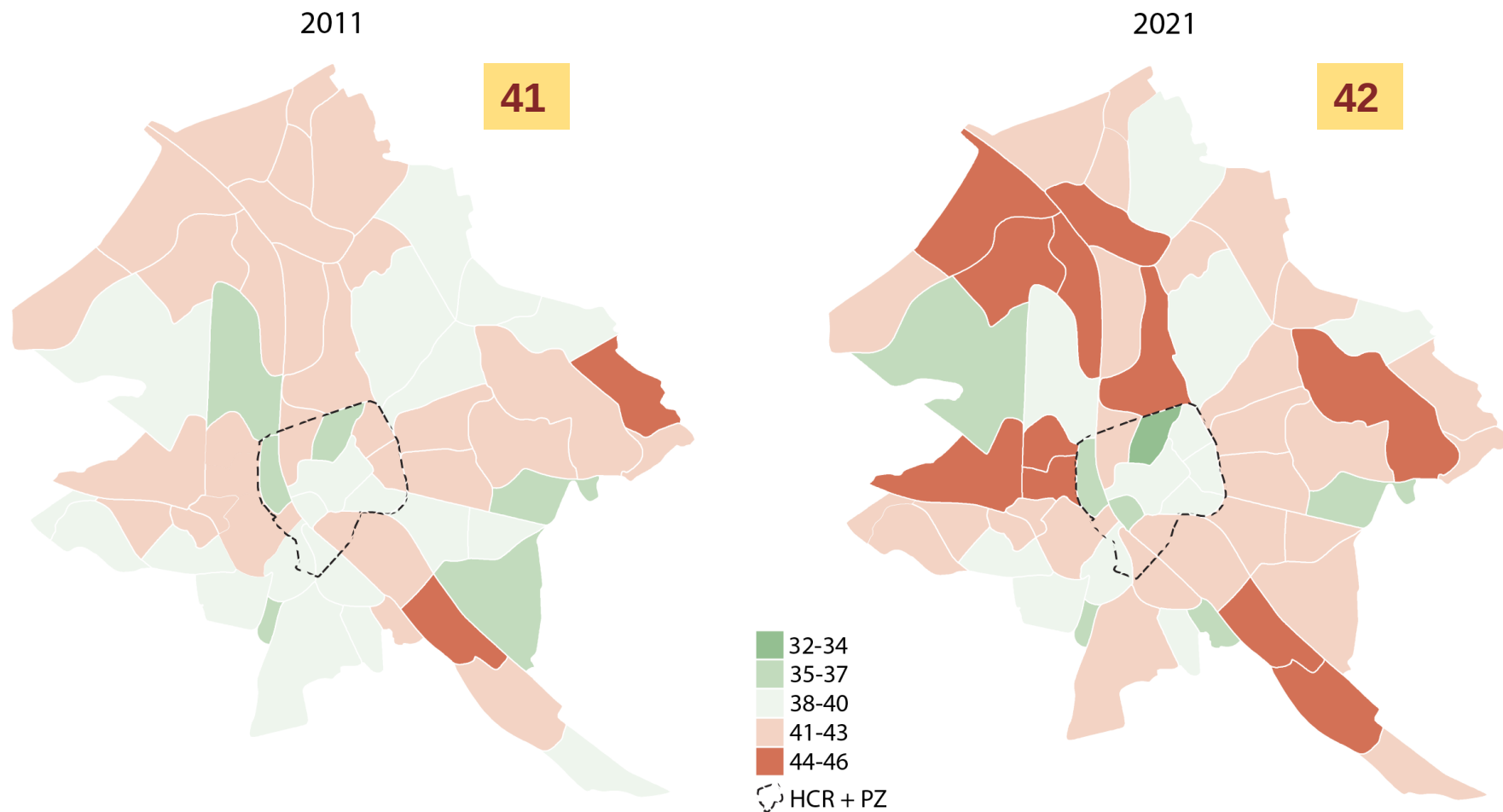
NETO, MEDIĀNA, RĪGA = 100

- › Lielākas izmaiņas telpiskajā izvietojumā (salīdzinot ar izglītības rādītājiem)
- › Iekšpilsētā ~1.2 reizes augstāka ienākumu mediāna

IEDZĪVOTĀJU VIDĒJAIS VECUMS

- › Pilsētā kopumā – **novecošanās** iezīmes
- › Daudzu iekšpilsētas apkaimju iedzīvotāju **vidējais vecums samazinās** (Skanste – 33)

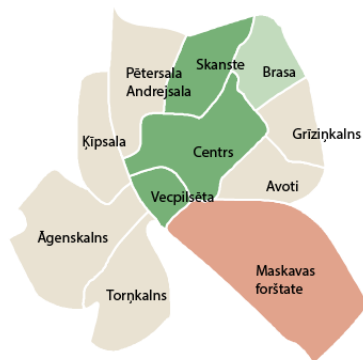
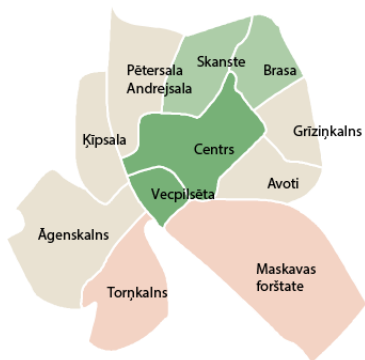
IEKŠPILSĒTA

IZGLĪTĪBA

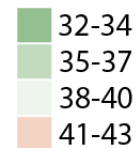
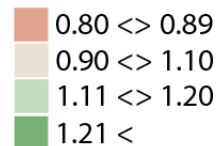
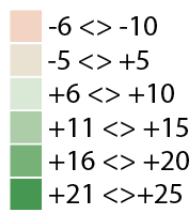
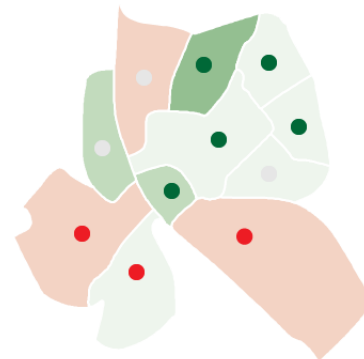
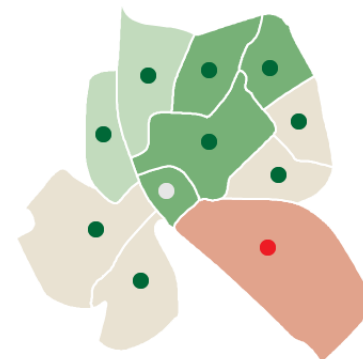
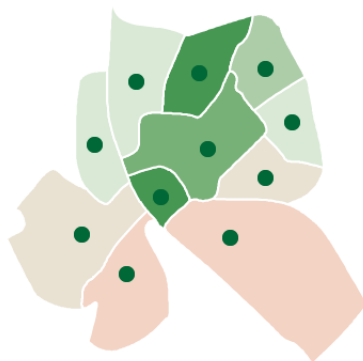
ATALGOJUMS

VECUMS

2011

2021

SECINĀJUMI

- › Iekšpilsēta **dominēja** gados jaunu iedzīvotāju ar augstu sociāli demogrāfisko statusu piesaistē.
- › Vairums no sociāli demogrāfiskajām pārmaiņām pilsētā bija **telpiski sadrumstalotas**,
 - › augot plaisai starp iekšpilsētas apkaimju un ārpuspilsētas apkaimju iedzīvotājiem un
 - › radot risku sociāli telpiskās nevienlīdzības pieaugumam ne tikai starp iekšpilsētu un ārpuspilsētu, bet arī pašā iekšpilsētā.